

Handläggare: Eija Pohjanen
Telefon: 08-508 05 294

07

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2013-05-23

Förslag på Stockholms stads förskoleprogram, "Stockholms stads förskoleplan- Framtidens förskola"

Remiss från Kommunstyrelse, dnr 321-348/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till
Kommunstyrelsen som svar på remissen
(omedelbar justering).

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

IngMarie Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontorets förnyelseavdelning har på uppdrag av kommunfullmäktige utarbetat ett förslag till revidering av den tidigare strategiska planen för förskoleverksamhet i Stockholms stad som antogs 2009.

Stockholms stads förskoleprogram är ett program som omfattar hela staden. Programmet är avsett att användas som ett instrument för övergripande vägledning samt i syfte att förstärka stadens ambitioner och prioriteringar utifrån nationella styrdokument och lokala förutsättningar.

Förvaltningen är positiv till att det föreslagna programmet bygger på intentionerna i förskolans läroplan. Vikten av ett implementeringsarbete bör betonas så att förskoleprogrammets metoder och strategier integreras i förskoleverksamheten.

Bilaga:

Remisshandling dnr 321-348/2013

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen förskola, fritid och kultur och behandlats i avdelningens samverkansgrupp 2013-05-02.

Bakgrund

Stadsledningskontorets förnyelseavdelning har på uppdrag av kommunfullmäktige utarbetat ett förslag till revidering av den tidigare strategiska planen för förskoleverksamhet i Stockholms stad som antogs 2009.

Förslaget ska efter remissyttrande överlämnas till kommunstyrelsen för vidare hantering. Remissvar ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 31 maj 2013.

Sammanfattning av remissförslaget

Stockholms stads förskoleprogram är ett program som omfattar stadens gemensamma verksamheter och vänder sig därmed till såväl kommunala som fristående förskolor i staden. Samtidigt ska programmet vara vägledande för pedagogisk omsorg och öppen förskola. Det är avsett att användas som ett instrument för övergripande vägledning samt i syfte att förstärka stadens ambitioner och prioriteringar utifrån nationella styrdokument och lokala förutsättningar.

~~Förskolor i Stockholm ska präglas av hög kvalitet och mångfald. Förslaget innebär en förflyttning från begreppet förskola i världsklass till idén om framtidens förskola. Informations- och Kommunikations Teknik (IKT) är ett viktigt verktyg för framtidens förskola, vilket ställer krav på personalens kompetens och förskolans tekniska möjligheter.~~

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och bedrivas med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. Undervisningen ska omfatta läroplanens målområden och Stockholms stad prioriterar fördjupat arbete inom områdena språk, matematik och naturvetenskap.

Förskoleprogrammet och stadens kvalitetsindikator använder samma begrepp och syn på barn, kunskap och lärande och den binder därmed samman arbetet med uppföljning och utveckling.

Förslagets innehåll och struktur

"Stockholms stads förskoleplan – Framtidens förskola" är indelad i fyra kapitel med underrubriker:

Lärande och utveckling i fokus

Utveckling och lärande

Barn som behöver mer hjälp och stöd
Pedagogisk miljö och material
Skapande verksamhet och olika uttrycksformer
Barns språkliga och kommunikativa utveckling
Barns matematiska utveckling
Naturvetenskap och teknik
Kost, rörelse och hälsa
Gruppen som pedagogisk redskap

Värderingar och trygghet

Likabehandling
Genusperspektiv

Samverkan

En förskola för storstaden
Förskolan och hemmet
Förskolan i samverkan med grundskolan

Styrning och ledning

Ansvar för verksamheten
~~Pedagogiskt ledarskap~~
Pedagogerna är barnens viktigaste resurs
Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av förslaget till Stockholms stads förskoleprogram
”Stockholms stads förskoleplan – Framtidens förskola”.

Det föreslagna programmet är tänkt att ersätta den tidigare förskoleplanen för
Stockholms stad. Förvaltningen anser att det behöver tydliggöras om dokumentet
ska benämnas program eller plan. Innehållet har karaktären av ett program och
därför är denna benämning att föredra.

Förvaltningen är positiv till att det föreslagna förskoleprogrammet bygger på
intentionerna i förskolans läroplan som anvisar mål och riktlinjer.
Förskoleprogrammet ger verktyg genom att beskriva metoder och förhållningssätt.

Programmet förtydligar och vidareutvecklar det pedagogiska uppdraget för
stadens förskoleverksamhet så som det beskrivs i stadens budget. I programmet

används samma begrepp och syn på barn, kunskap och lärande som i övriga styrdokument.

Förvaltningen ställer sig positiv till att pedagogisk miljö och material får ett avsnitt i det reviderade programmet. Enligt intentionerna i förskolans läroplan beskriver programmet att miljö, både inne och ute, samt material ska stödja ett utforskande och temainriktat arbetssätt.

Programmet beskriver en helhetssyn på lärande. Barnens olika kompetenser och inflytande i läroprocesser, i mötet med andra, lyfts fram. Förvaltningen delar förskoleprogrammets tanke om vikten av ett utforskande och temainriktat arbetssätt utifrån barnens intressen som ett sätt att aktivt arbeta med barns inflytande.

Genusperspektivet lyfts fram på ett tydligare sätt i förslaget genom att det finns ett avsnitt som beskriver detta område. Förvaltningen ställer sig positiv till att arbetet med förhållningssätt, pedagogisk miljö, arbetssätt, organisation och gruppindelning ur ett genusperspektiv ska ske i samverkan med föräldrarna.

Tidigare formulering att alla föräldrar ska få vetskap om mål och åtagande för verksamheten och om åtaganden nås har tagits bort i det föreslagna programmet. Istället beskriver programmet att varje förälder under hela förskoletiden ska ges möjlighet till olika former av inflytande och till att samverka om sitt barns allsidiga utveckling. Förvaltningen är positiv till tanken om att alla barn har rätt till en förskola av hög kvalitet oavsett föräldrars förmåga och kompetens. Förskolan ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar att ge varje barn möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Förskolan ska således på ett professionellt sätt medverka i barns fostran, men inte överta föräldrars ansvar. Förvaltningen stöder tanken om förskolan som komplement för att ge alla barn lika goda förutsättningar för sitt lärande.

Förvaltningen vill särskilt trycka på avsnittet om samverkan med grundskolan. Förskolan och grundskolan har tillsammans med föräldrarna ett gemensamt ansvar för barns fostran, utveckling och det livslånga lärandet. Formuleringar kring föräldrars rätt till överlämnandesamtal mellan förskola och skola samt föräldrarnas ansvar att informera skolan om det egna barnet vid övergången finns inte nämnt i programmet. Dock framhålls vikten av väl fungerande övergång på ett likvärdigt sätt för alla barn oavsett huvudman. I stadens gemensamma övergripande riktlinjer för övergång mellan förskola och grundskola finns beskrivet hur övergången ska organiseras. I stadsdelarna finns lokala handlingsplaner för övergången som omfattar även fristående förskolor och skolor.

Programmet pekar på förskolechefens ledarskap som en avgörande faktor för förskolans kvalitet. Förskolechefens ansvar att organisera arbetet på ett sätt som ger förutsättningar för såväl innehåll som enskilda barns behov poängteras. Det pedagogiska ledarskapet avser även förskollärare då de har ett förstärkt ansvar att initiera, leda och stödja det pedagogiska utvecklingsarbetet och kvalitetsarbetet i arbetslaget och på förskolan. Det kräver att planeringstid avsätts för förskolläraren. Programmet lyfter, helt i enlighet med förskolans läroplan, att alla som arbetar i förskolan har ett ansvar att bidra till verksamhetens utveckling. Förvaltningen stöder tanken om vikten av tydlighet och transparens om delegation, ansvar och befogenheter.

Avslutningsvis vill förvaltningen betona vikten av ett implementeringsarbete så att förskoleprogrammets metoder och strategier integreras i förskoleverksamheten.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen Stockholms stads förskoleprogram "Stockholms stads förskoleplan – Framtidens förskola".
